

เจ้าภาพร่วมในการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ องค์การอนามัยโลกและกระทรวงกิจการทางสังคมและสุขภาพ ของประเทศฟินแลนด์ โดยหัวข้อหลักในการประชุมคือ “ทุกนโยบาย เพื่อสุขภาพ (Health in all Policy : HiAP) โดยเน้นหนักในเรื่องวิธีการนำไปสู่การปฏิบัติ โดย

1. แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือบทเรียนของกลไกในการทำให้เกิดการประสานความร่วมมือแบบข้ามภาคส่วน
2. ทบทวนปัญหาอุปสรรค เพื่อนำไปใช้กำหนดแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการนำเรื่อง “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ “ สู่การปฏิบัติ
3. หาโอกาสในการปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการ เพื่อยกระดับปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม โดยผ่าน “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ “
4. ทบทวนกรณีศึกษาของการลงทุนในเรื่อง “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ “ ต่อ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนา
5. การส่งเสริมสุขภาพ สนับสนุนการ มีส่วนในการปฏิรูปหรือเกิดรูปแบบใหม่ๆของการสาธารณสุขมูลฐาน
6. ทบทวนความก้าวหน้า ผลกระทบ และความสำเร็จของการส่งเสริมสุขภาพตั้งแต่การออกกฎบัตรฮือตตาวา

กรอบแนวทางการดำเนินงาน “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ “

กรอบแนวทางดังกล่าวได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ทุกประเทศนำไปใช้ในเชิงบูรณาการ เพื่อให้ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ โดยเน้นที่ระดับประเทศ บางประเทศได้ยอมรับแนวทางทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) แต่ในบางประเทศเรื่องนี้ยังเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งยังอยู่ในขั้นตอนของการทำให้เกิดการยอมรับในแนวคิดดังกล่าว กรอบแนวทางการดำเนินการถูกพัฒนาขึ้นเพื่อสามารถนำไปใช้ในทุกระดับ ได้แก่ ระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ และระดับของรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลกลางได้กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นดำเนินการได้อย่างอิสระ

ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) คือ แนวทางเพื่อยกระดับสุขภาพ โดยกำหนดทั้งสิทธิ และหน้าที่ และส่งเสริมให้ผู้กำหนดนโยบายมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อสุขภาพในทุกระดับของการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเน้นที่ผลที่จะตามมาจากนโยบายสาธารณะที่จะมีต่อระบบสุขภาพ ปัจจัยกำหนดสุขภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชน และทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiPP) นั้นจะสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน

**คำแถลงการณ์เฮลซิงกิ เรื่อง ทுகนโยบายเพื่อสุขภาพ (Health in All Policy ; HiAP)
การประชุมส่งเสริมสุขภาพโลกครั้งที่ 8 ที่ เฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ 10-14 มิ.ย.2013**

สร้างจากมรดกทางภูมิปัญญาของเรา มองสู่นาคตของเรา (Build on our Heritage ; Look to our Future)

การประชุมส่งเสริมสุขภาพโลกครั้งที่ 8 ที่จัดขึ้นที่เมืองเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ ระหว่างวันที่ 10-14 มิ.ย.2013 โดยการประชุมนี้ได้รวบรวมมรดกทางภูมิปัญญา การปฏิบัติรวมถึงหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากแรงบันดาลใจจากคำประกาศ อัลมา อะตา เรื่องสาธารณสุขมูลฐาน (1978) และกฎบัตรฮือตตาวา (1986) ทั้งคำประกาศอัลมา อะตา และกฎบัตรฮือตตาวาได้เห็นความสำคัญของการดำเนินการแบบข้ามภาคส่วนและการสร้างนโยบายสาธารณะเป็นหัวใจของการส่งเสริมสุขภาพ การบรรลุความสำเร็จของความเท่าเทียมทางสุขภาพ และการตระหนักว่าสุขภาพ เป็นสิทธิมนุษยชน ตามมาด้วยการประชุมส่งเสริมสุขภาพโลกขององค์การอนามัยโลกครั้งที่ 1 ที่ให้บูรณาการ 5 ปฏิบัติการที่สำคัญในการส่งเสริมสุขภาพไปพร้อมกัน (1.การสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ 2.การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ 3.การพัฒนาความเข้มแข็งของปฏิบัติการชุมชน 4.การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล 5.การปรับระบบบริการสุขภาพ) ซึ่งหลักการดังกล่าวได้รับการยอมรับขององค์การระดับโลก ได้แก่ คำประกาศทางการเมืองริโอ 2011 เรื่องปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคม (2011 Rio Political Declaration on Social Determinants of Health) และ มติสมัชชาทั่วไปขององค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยเรื่อง การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) และ 2012 Rio+20 เอกสารจากการประชุม (อนาคตที่ดั่งต้องการ) โดยสหประชาชาติได้นำ กรอบแนวทาง กลยุทธ์ และวิธีการแก้ปัญหาขององค์การอนามัยโลกไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาภายหลังปี 2015 (2030 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs)

สุขภาพดีถ้วนหน้า (Health For All) คือเป้าหมายหลักทางสังคมของรัฐบาล และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน

พวกเราที่เป็นผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ ยืนยันความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดความเท่าเทียมทางสุขภาพ และตระหนักว่า สุขภาพที่ดีได้บรรลุมาตรฐานทางสุขภาพสูงสุดคือสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนโดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม พวกเราตระหนักว่ารัฐบาล (ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น) มีหน้าที่รับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน และความเท่าเทียมทางสุขภาพเป็นการแสดงออกถึงความยุติธรรมในสังคม พวกเราจึงรู้ว่า สุขภาพดี จะส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ และสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และชุมชน และเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน ฉะนั้น การดำเนินการที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมจึงมีส่วนที่สำคัญต่อสุขภาพ การลดความยากจน สังคมที่รวมทุกคนและทุกกลุ่มโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และสังคมที่มีหลักประกัน

ความไม่เท่าเทียมในด้านสุขภาพทั้งภายในและระหว่างประเทศ เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ ทั้งทางด้านการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงความเป็นธรรม นโยบายที่กำหนดโดยทุกภาคส่วนสามารถที่จะส่งผลกระทบใหญ่หลวงต่อสุขภาพของประชาชน และความเท่าเทียมทางสุขภาพ ในโลกที่เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน สุขภาพถูกกำหนดโดยปัจจัยต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงด้านประชากร การเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก และโลกาภิวัตน์ ในขณะที่บางโรคได้หายไปจากโลกเนื่องจากการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ แต่โรคในกลุ่มคนยากจนยังคงอยู่อย่างต่อเนื่องในประเทศกำลังพัฒนา ในหลายประเทศที่วิถีชีวิต รวมถึงสภาพความเป็นอยู่ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานถูกครอบงำจากอิทธิพลทางการตลาด ทำให้ตกอยู่ในแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ไม่ยั่งยืน สุขภาพไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของภาคส่วนสุขภาพเท่านั้น แต่มันเรื่องทางการเมืองเนื่องจากนโยบายทางด้านการค้า

และการต่างประเทศนั้น คือประเด็นทางการเมือง การออกนโยบายในเรื่องใด จึงต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาใน ด้านสุขภาพด้วย

“ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP)” เป็นแนวทาง ในการกำหนดนโยบายสาธารณะแบบข้ามภาคส่วน โดยทุกการ ตัดสินใจเชิงนโยบายต้องคำนึงถึงสุขภาพอย่างเป็นระบบ แสวงหาความร่วมมือ และหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อที่จะยกระดับสุขภาพและความเท่าเทียมด้านสุขภาพของประชาชน HiAP ยกระดับความรับผิดชอบต่อสุขภาพของ ประชาชนในทุกระดับของการตัดสินใจ รวมถึงการคำนึงผลของนโยบายสาธารณะต่อระบบสุขภาพ ปัจจัยกำหนดสุขภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชน พวกเราตระหนักว่า แต่ละรัฐบาลมีการลำดับความสำคัญในด้านสุขภาพและความเท่า เทียมที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ประเด็นสุขภาพอาจจะไม่อยู่ในลำดับที่มากกว่านโยบายในด้านอื่นๆ แต่พวกเราเรียกร้อง ว่า การพิจารณาประเด็นผลกระทบต่อสุขภาพต้องทำแบบโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ ได้ประโยชน์ร่วมกันในทุกภาคส่วน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของสังคมเป็นที่ตั้ง

นโยบายที่ออกแบบเพื่อเพิ่มความสามารถของบุคคลในการชี้นำสุขภาพของตนเองได้ มักจะถูกแรงต้านจาก หลายทิศทาง โดยเฉพาะผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและการค้า ทำให้ภาครัฐและระบบสุขภาพไม่สามารถที่จะ ส่งเสริมและปกป้องสุขภาพของประชาชนได้อย่างเต็มที่ “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP)” จึงเป็นแนวทางที่จะไปจัดการ อุปสรรคที่ท้าทายดังกล่าว โดยได้เตรียมกรอบแนวทางในการควบคุมกำกับและเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เรื่องสุขภาพและ ความเท่าเทียม ไปด้วยกันได้กับการพัฒนาเศรษฐกิจ และจัดการความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ และสามารถที่จะรักษา ความสัมพันธ์ที่ดีของภาคส่วนต่างๆ ในสังคมรวมถึงภาคเอกชน เพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดผลลัพธ์ทางสุขภาพเชิงบวก และ พวกเรามองเห็นว่า “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP)” จะเป็นส่วนที่สำคัญของประเทศที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายสหัสวรรษ เพื่อการพัฒนา (MDGs) ขององค์การสหประชาชาติ (หลังจาก ปี 2015 ซึ่งปีสุดท้ายของ MDGs องค์การสหประชาชาติได้ ประกาศ 2030 เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs โดยดำเนินการตั้งแต่ปี 2016 เป็นต้นไป) พวกเรา , ผู้เข้าร่วมในการประชุมนี้

- 1) จัดลำดับความสำคัญให้สุขภาพและความเท่าเทียม เป็นความรับผิดชอบหลักของรัฐบาลที่มีต่อประชาชน
- 2) ยืนยันถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องเกิดความเชื่อมโยงทางนโยบายเพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี
- 3) ตระหนักว่า การที่จะได้มาซึ่ง 2 ข้อแรกนั้น จำเป็นต้องมีความมุ่งมั่นและความกล้าหาญทางการเมือง และการมี กลยุทธ์ที่มองไปข้างหน้า

เรียกร้องรัฐบาล ให้ทำหน้าที่ของตนที่มีต่อสุขภาพและการกินอยู่ที่ดีของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ โดย

- 1) มุ่งมั่นที่จะทำให้สุขภาพและความเท่าเทียมเป็นทางเลือกทางการเมือง โดยการนำหลักการของ “ทุกนโยบายเพื่อ สุขภาพ (HiAP)” ไปใช้ และทำให้การพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพทางสังคมได้ถูกดำเนินการอย่างจริงจัง
- 2) ทำให้เกิดมั่นใจว่ามี โครงสร้าง กระบวนการและทรัพยากร ที่จะให้ “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP)” ได้ถูก นำไปใช้ในทุกระดับภายใต้การกำกับของรัฐบาล และระหว่างระหว่างรัฐบาล (ทั้งรัฐบาลส่วนกลางและท้องถิ่น)
- 3) เพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงสาธารณสุขในการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ โดยอาศัยภาวะ ผู้นำ พันธมิตรความร่วมมือ การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หรือการเป็นตัวกลางในการเจรจาต่อรองให้ทุกภาค ส่วนร่วมมือกันยกระดับผลลัพธ์ทางสุขภาพ
- 4) เพิ่มขีดความสามารถและทักษะให้กับองค์กรหรือสถาบันต่างๆ เพื่อให้สามารถนำ “ทุกนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP)” ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าได้ผลในเรื่องการ ปรับปรุงปัจจัยกำหนดสุขภาพ และความเท่าเทียม

- 5) ใช้การกำกับติดตามประเมินผลอย่างโปร่งใสโดยบุคคลที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Audit) และมีกลไกความรับผิดชอบต่อสุขภาพและความเท่าเทียม ที่น่าเชื่อถือในสายตาของประชาชน และหน่วยงานต่างทั้งภาครัฐและเอกชน
- 6) กำหนดมาตรการจัดการจัดการความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ ซึ่งรวมถึงวิธีการในการปกป้อง เพื่อป้องกันนโยบายที่ทำให้บิดเบือนอันเนื่องมาจากอิทธิพลทางการค้าหรือมีผลประโยชน์แอบแฝง
- 7) รวมเรื่องชุมชน การเคลื่อนไหวทางสังคม และประชาสังคม เข้าไปในกระบวนการ พัฒนา นำไปสู่การปฏิบัติ การกำกับติดตาม ในเรื่อง “ทศนโยบายเพื่อสุขภาพ “ และการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน

เรียกร้ององค์การอนามัยโลก

1. สนับสนุนประเทศสมาชิกในการนำ “ทศนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) “ สู่อำนาจปฏิบัติ
2. พัฒนานโยบายขององค์การอนามัยโลกในเรื่อง “ทศนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) “ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ใช้แนวปฏิบัติ “ทศนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) “ ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ (UN) และพันธมิตรอื่นๆ เพื่อสานต่อวาระที่ยังดำเนินการไม่สำเร็จ “เป้าหมายการพัฒนาตามสหัสวรรษ (MDGs) “ โดยต่อมองค์การสหประชาชาติได้กำหนดวาระ 2030 สู่มเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
4. เร่งรัด องค์การสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นๆ พหุภาคีต่างๆ ได้แก่ ธนาคาร หรือองค์กรเพื่อการพัฒนาต่างๆ ให้สามารถบรรลุความสำเร็จในการบูรณาการกับหน่วยงานในกำกับหรือหน่วยงานที่เป็นสมาชิก ในการดำเนินการในเรื่อง “ทศนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) “

พวกเราในฐานะผู้เข้าร่วมประชุม

- 1) พวกเราจะสื่อสาร ประเด็นหลัก ในการประชุมนี้คือ “ทศนโยบายเพื่อสุขภาพ (HiAP) “ ให้กับภาครัฐ สถาบัน และชุมชน ต่างๆ
